

ПЕРША В УКРАЇНІ ОНЛАЙН-ВЕРСІЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

В Україні намагаються здійснити насправді важливий проект – онлайн-версію Енциклопедії Сучасної України (ЕСУ). Про мету проекту, особливості створення першої в Україні електронної версії енциклопедії журналіст Інформагенції ПРО Віталій Мельник поспілкувався з *головним технологом науково-інформаційного та науково-технічного відділу Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, автором реалізації ідеї створення онлайн-версії Енциклопедії Сучасної України (ЕСУ) Русланом Кацалапом.*

– Наскільки важливим є проект онлайн-версії Енциклопедії Сучасної України?

– Ми живемо в час глобалізації, коли оцифровується багато видань. Створення електронної версії надає можливість користувачу отримувати необхідну інформацію, не виходячи зі свого будинку. Це широкомасштабне видання, яке немає аналогів на теренах України. Матеріали, що містяться в енциклопедії, – справжній скарб для тих, хто цікавиться наукою, історією, культурою, видатними особистостями. До їх створення долучаються провідні фахівці окремих галузей людської діяльності. Аудиторія онлайн-версії – широкомасштабна, вона розрахована на людей, які мешкають на території України та за її межами. Це потужний доступ до джерела інформації з будь-яких міст або країн. Враховуючи політичну ситуацію в Україні, актуальність цього проекту набуває особливого значення. Відтепер найдостовірніші ексклюзивні матеріали ЕСУ відкриті для користування в усіх куточках світу.

– Назвіть переваги електронної версії над друкованою.

– У першу чергу, це доступність матеріалу. У будь-який час кожен охочий може зайти на сайт і почерпнути потрібну інформацію. Важливим аспектом є можливість розширювати й оновлювати друковану версію. Електронний варіант містить статтю, наприклад, про живописця, його фотокартку, одну чи кілька найвідоміших робіт. Але, окрім цього, інші його картини (звичайно, не всі) можна переглянути у фотогалереї. Також суттєвою перевагою є своєчасність інформації. Онлайн-версія надає можливість рухатися в ногу з часом, бо процес редагування може здійснювати постійно. Дуже просто внести до статей правки, додати в статтю-персоналію важливі досягнення, надати найсвіжішу характеристику явищу або особистості. Цінним є фактор соціальної взаємодії. Користувачі можуть поширювати

вподобану статтю, дискутувати щодо її змісту. Варто наголосити на фінансовому аспекті онлайн-версії, бо витрати на створення електронної енциклопедії значно менші в порівнянні з друкованою.

– **Яку функцію на сайті виконує розділ «Новини»?**

– У цьому розділі зібрана інформація, пов'язана з енциклопедичною справою в Україні та за її межами. Зокрема, про останні події, анонси заходів, які будуть проводитися в Інституті енциклопедичних досліджень НАН України. Ми намагаємось розповісти про все найцікавіше із життя енциклопедистики.

– **Розкажіть про структуру сайту й побудову інтерфейсу.**

– Структура складається із шапки сайту, головного меню, пошуку, вибраних статей, новин, галереї, вбудованого плагіну соціальної мережі Facebook. Інтерфейс сайту реалізований динамічно. Головним його завданням, як і будь-якого іншого, є зручність у користуванні. Через плоску архітектуру сайту можна швидко знайти потрібну інформацію. Головне меню складається із рубрик «Всесвіт і Земля», «Людина», «Суспільство», «Наука», «Культура». Статті на сайті розміщені в алфавітному порядку. Найголовніший елемент інтерфейсу – пошук. Його особливість полягає в тому, що він здійснюється за введеними ключовими словами у всіх текстах наявних у базі даних. Розділ «Вибрані статті» включає в себе найцікавіші, найяскравіші матеріали. З накопиченням інформації планується створити модуль, в якому відображатимуться персоналії-іменинники і персоналії, пам'ять яких вшановуємо в той чи інший день.

– **За яким принципом здійснювався розподіл інформації за рубриками?**

– Цей розподіл є умовним. Рубрика «Всесвіт і Земля» включає в себе територіальні одиниці, географічні об'єкти, терміни та поняття з астрономії та біології. Рубрика «Людина» містить статті, пов'язані з безпосередньою діяльністю людей. Багато текстів з історії знаходяться в рубриці «Суспільство». Значні здобутки з математики, фізики, хімії відображено в «Науці». Рубрика «Культура» включає в себе усе, що пов'язане з творчістю.

– **Що являє собою рубрика «Фотогалерея»?**

– Тут подається весь наявний ілюстративний матеріал, який також умовно поділений на п'ять розділів. У них знаходяться мистецькі роботи того чи іншого митця, розміщені у вигляді зображального ряду з прив'язкою до відповідних статей. Серед них – ексклюзивні мистецькі роботи українських митців. Для відновлення й покращення якості фотокарток здійснювалася їх обробка за допомогою растрових графічних програм. Певним чином, ця рубрика нагадує віртуальний музей.

– Якою є відвідуваність сайту сьогодні?

– Сайт було представлено майже півроку тому. За період його існування спостерігається приємна тенденція збільшення користувачів. Від початку запуску онлайн-версії ЕСУ кількість сеансів сьогодні сягає близько трьох тисяч відвідувань. Статистика свідчить, що в середньому користувач переглядає приблизно п'яти сторінок за сеанс. Сайт набирає обертів, з кожним днем його відвідуваність зростає в геометричній прогресії. Географія зацікавлених відвідувачів уже складається із п'ятдесяти країн Старого і Нового світу. У топову п'ятірку (за трафіком) входять: Україна, Російська Федерація, Німеччина, Кенія (!), США. Щодо вікової категорії, то позиції лідерів займають люди від 25 до 34 років, чоловіча й жіноча аудиторії майже однакові.

– Яких із запланованих результатів Вам удалося досягнути зараз і які плани на майбутнє?

– Про вагомні здобутки говорити ще рано, бо попереду – багато роботи. На сайті нині розміщені 14 і 15 томи в повному об'ємі. Це більше шести тисяч статей і понад дві тисячі іконографічних матеріалів. Важливо, що цей сайт викликав значну зацікавленість у багатьох людей, це підкреслює значимість даного проекту. Найближчим часом планується подальше наповнення електронного видання і його вихід на платформи Google+ і Twitter. Також буде здійснюватися робота над створенням нових модулів з використанням сучасних технологій та вдосконалення функціональності сайту. Найпріоритетнішим нашим завданням є надання потрібної кількості інформації для користувачів. Ми сподіваємося на інтенсивне зростання нашого трафіку. Дуже хочеться, щоб у майбутньому онлайн-версія ЕСУ дала поштовх для появи в мережі інших українських онлайн-енциклопедій.

Ознайомитись з онлайн-версією Енциклопедії Сучасної України можна на сайті <http://esu.com.ua/>